

Лино Алдани
Онирофилм¹

1. Разказът е публикуван в оригинални италиански издания и в превод и под заглавието „Лека нощ, София“. – Б.р.

По улицата се плъзгаха сиви и сини комбинезони. Сиво и синьо, никакви други цветове. Нямаше магазини, нямаше агенции, нямаше нито един бар, нито една витрина с играчки, нито една парфюмерия. Само тук-там в покритите със сажди фасади, с полепнала по тях мръсотия и плесен, зейваше въртящата се врата на магазин. Вътре се продаваха „сънища“, онирофилми, щастие, достъпно за всички, за всяка кесия; там се намираше София Барлоу, гола, достъпна за всекиго, който пожелаеше да я купи.

Бяха седмина, бяха го обградили и се приближаваха. Той удари един от тях с все сила в челостта и го търкулна по зеленото мраморно стълбище. Друг, як и мускулест, се нахвърли върху него, размахвайки боздуган. Мъжът се наведе рязко, избягна удара, сграбчи роба за кръста и го блъсна в една колона на храма. После, докато се опитваше да се справи с третия, някой го сграбчи за гърлото. Опитва се да се измъкне, но втори роб го залови за краката, а третият стисна лявата му ръка.

Помъкнаха го. Откъм дъното на огромната пещера долитаха звуци на екзотични инструменти – някаква дразнеца, подлудяваща мелодия, цялата трепет и слад.

Завързаха го гол пред жертвеника. После робите избягаха в галериите, зейнали като черепни кухини в стените на пещерата. Носеше се силен аромат на смола, на мъх и нард – някакво възбуждащо ухание, което се излъчваше от факлите, от горящите триножници и мангали.

При появата на трите танцуващи девственици музиката секна за миг, после продължи по-силно, съпроводена от далечен хор от женски гласове.

Това беше някакъв зашеметяващ, приличащ на оргия танц. Девствениците минаваха край него една по една и леките им воали, дългите меки пера, с които бяха накачени главите им, галеха ту корема, ту лицето и гърдите му. В полумрака проблясваха диадеми и накити.

Най-сетне воалите се свлякоха бавно, един по един. Лъснаха набъбналите гърди, той почти усети мекотата на цялата тази плът, която се усукваше край него като валмо от незадоволена похот.

Изведнъж отекна продължителен, вледеняващ удар на гонг. Танцът прекъсна. Музиката секна. Танцьорките, подобно на виновни привидения, изчезнаха в дъното на пещерата; в настъпилата дълбока тишина се появи жрицата, прекрасна, загърната в мантия от леопардова кожа. Нежните ѝ розови крака бяха голи, в ръцете ѝ проблясваше синкав дълъг

нож. Черните ѝ подвижни очи сякаш се ровеха в душата му.

Колко продължи това непоносимо чакане? Ножът режеше въжетата отчайващо бавно, големите влажни и похотливи очи се взираха все така в него, а слухът му долавяше несвързани думи, шепот и недомлъвки, изричани настойчиво, с възбуждащ ритъм.

Жената го повлече под жертвеника. Мантията от леопардова кожа се смъкна, тя се изтегна похотливо и го привлече към себе си с нежен, повелителен жест.

В пещерата – черупка, изпълнена със сенки и звуци – светът сякаш се залюля на люлка от въздишки.

Брадли изключи апарата и свали пластмасовия шлем. Излезе от кабината с овлажнели от пот ръце и чело, дишаше тежко, сърцето му туптеше.

Двадесет техници, режисьорът и актрисата, изпълняваща главната роля, се втурнаха срещу главния контролор и се скупчиха около него, изгарящи от нетърпение. Брадли се огледа – търсеше кресло.

– Чаша вода, ако може – рече той.

Изтегна се на едно надувко кресло с наклонена назад облегалка, като бършеше потта си и дишаше тежко. Един техник си проби път и подаде на Брадли чаша вода, която той изпи на един дъх.

– Е? Какво ще кажеш? – запита го нетърпеливо режисьорът.

Брадли махна недоволно с ръка и поклати глава.

– Не става, Густавсон.

София Барлоу наведе очи. Брадли я погали по ръката.

– София, това не се отнася за теб. Ти си великолепна. Аз... аз се наслаждавах на сношение, каквото само една голяма актриса е в състояние да предложи. Но все пак, общо взето, онирофилмът няма ритъм, не е добре балансиран, някак си е разпокъсан...

– Какво не ти харесва? – запита режисьорът.

– Густавсон, нали ти казах, филмът не е балансиран, не разбираш ли?

– Да, разбрах. Казваш, че не е балансиран, че няма ритъм. Добре, съгласен съм, музиката е индийска, отпреди четири века, костюмите са от Централна Африка. Но потребителят не се интересува от тези подробности, той се интересува от...

– Густавсон! Не забравяй, че потребителят винаги е прав. Но тук не става дума нито за музиката, нито за костюмите. Недостатъкът е друг – този онирофилм би могъл да скъса нервите и на бик!

Густавсон се намръщи.

– Я ми дай сценария – рече Бродли – и повикай техника естетик.

Прелисти сценария, мълвейки неразбираеми думи, сякаш искаше да свърже мислите си.

– Така – рече той на края, като хлопна папката. – Филмът започва с продължително пътешествие с кану, героят е сам, в непозната и враждебна среда, бори се с кайманите в реката, кануто потъва. Следва доста тежък преход през джунглата, после – яростната схватка с туземците. Те затварят героя в една колиба, но през нощта пристига Алоа, дъщерята на вожда, освобождава го и го упътва как да стигне до храма. Следва съвокуплението с Алоа на лунна светлина. Я кажи, къде е Моа Моагри?

Техниците и режисьорът се отдръпнаха и Моа Моагри – висока и стройна сомалийка, пристъпи към Бродли.

– Моа, и ти си чудесна, но сцената трябва да се преснеме.

– Така ли? – възкликна Моа. – Аз бих могла да повтора същата сцена сто пъти, но няма да излезе по-добре. Бродли, аз дадох всичко, на каквото съм способна...

– Именно в това е и грешката на Густавсон. В този онирофилм главната сцена е последната, в която жрицата прелъстява нашия герой. Всички останали сцени трябва да бъдат умело дозирани, да служат за въведение, за подготовка. Не може да се прави онирофилм, съставен все от главни сцени.

После се обърна към техника естетик.

– Какъв е индексът за чувственост в сравнение със средния показател?

– В сцената с Алоа ли?

– Да, в сцената с Алоа.

– 84,5.

– А в кадъра с последното съвокупление?

– Малко по-малко от 97. Бродли се почеса по врата.

– Теоретически би могло да мине, но на практика – не.

Тази сутрин прегледах кадрите от първата част, един по един. Те са свършени. Но филмът не свършва на брега на реката, когато Алоа се отдава на главния герой. Има и други доста тежички кадри – имам пред вид похода през джунглата, борбата с робите в храма. Когато потребителят стигне до тази част, той вече е изтощен, неговата възбудимост е сведена до минимум. Еротичният танц на девствениците разрешава проблема само отчасти. Аз видях филма на два пъти и именно затова можах да изживея кадъра с последното съвокупление със София с цялото му стилистическо съвършенство. Но моля ви, не бива да смесваме

абсолютния и относителния показател. Последният е най-важен. Уверен съм, че ако направим монтажа на кадрите така, както следват, показателят за крайна възбудимост ще спадне поне с четиридесет точки, и то въпреки уменията на София.

– Брамбли! – възкликна режисьорът. – Прекаляваш!

– Не прекалявам – възрази главният контролор. – Повтарям, заключителният кадър е истински шедевър, но потребителят стига до него и уморен, и доволен, в такова състояние, че и най-вкусният плод ще му се стори безвкусен. Густавсон, ти не можеш да искаш от София чудеса, нервната система на един човек е това, което е, има си свои граници и закони.

– Какво да направя?

– Чуй ме, Густавсон. Бил съм режисьор в продължение на двайсет и пет години, от шест години съм главен контролор. Мисля, че имам достатъчно опит, за да си позволя да ти дам съвет. Ако не поправиш онирофилма, аз няма да разреша да го пуснат в продажба. Не мога. Не само ще предизвикам недоволство у потребителите, но ще изложя на опасност и кариерата на актриса като София Барлоу. Послушай ме, посмекчи всички кадри, без последния, отрежи съвокуплението с Алоа, сведи го до обикновен флирт.

Моа Мохарти се намръщи. Брамбли я хвана за ръката и я накара да седне на облегалката на креслото.

– Чуй ме, Моа. Не мисли, че искам да те лиша от удобен случай да се наложиш. Признавам, ти имаш талант. В сцената на брега на реката проявяваш плам, темперамент, невинна и първобитна страст, която, не се съмнявам, ще очарова потребителя. Ти си великолепна, Моа. Но аз не мога да проваля филм, който струва милиони, нали така? Ще предложа на координаторите на производството два филма, в които ти ще изпълняваш главната роля. Милиони потребители лудеят за онирофилми в първобитна обстановка. Обещавам ти огромен успех. Но сега моментът не е подходящ...

Брамбли стана. Беше отпаднал, краката му се подкосяваха.

– Слушай, Густавсон. Съкрати и сцената с борбата с робите. Има прекалено много движение, много насилие. Губи се огромно количество нервна енергия...

И тръгна, като се олюляваше, заобиколен от техниците.

– Къде е София? – запита той, като стигна до дъното на залата.

София Барлоу му се усмихна.

– Ела в моя кабинет – рече Брамбли. – Искам да си поговорим.

– Съгласен съм с тебе, няма да ти кажа нищо ново, това са все стари, изтъркани приказки, чувала си ги безброй пъти и в училище, и по време на обучението. Но все пак трябва да поразмислиш върху това, което ти казвам.

Брадли се разхождаше из стаята, скръстил ръце зад гърба си. София Барлоу се беше полуизлегнала в креслото. От време на време изпъваше крак и си оглеждаше върха на обувката.

Брадли се спря за миг пред нея.

– София, какво става с теб? Криза ли изживяваш? София махна с ръка, беше нервна, смутена.

– Криза? Аз?

– Да, именно затова те повиках в кабинета си. Нека бъдем наясно, не искам да ти чета напътствия. Искам само да ти припомня основните положения, върху които се гради системата. София, не съм вече млад. Някои неща ги схващам веднага, от пръв поглед. София! Ти гониш някаква химера! София притвори очи, после се облещи като котка.

– Химера ли? Какво искаш да кажеш, Брадли?

– Казах ти, че долавям някои неща от пръв поглед. София, ти изживяваш криза. Не бих се учудил, ако това е вследствие пропагандата на ония негодници от Лигата за борба против сънищата, дето действуват неуморно, за да подронят нашия обществен строй.

София сякаш не чу намека. Само запита:

– Моа наистина ли игра добре? Брадли се почеса по врата.

– Разбира се! Мохагри ще се прочуе, убеден съм...

– По-добра ли беше от мен? Брадли изпухтя.

– Задаваш ми глупави въпроси...

– Мисля, че съм достатъчно ясна. Искам да зная коя от нас двете харесваш повече – мен или Моа?

– Аз пък ти повтарям, че въпросът ти е глупав, безсмислен; именно той ме кара да се съмнявам, какво ти – аз съм уверен, че изживяваш криза. Ще ти мине, София. Рано или късно всички актриси изживяват подобно нещо. Сякаш не може без него...

– Брадли, аз бих искала да знам едно нещо. Нещо, за което не разказват в училището, нещо, за което никой не говори. Какво е било преди? Дали наистина всички са били нещастни?

Брадли продължи да се разхожда край креслото.

– Преди е било хаос.

– Брадли! Аз искам да знам дали наистина са били нещастни.

Мъжът разпери унило ръце.

– Не знам, София. По това време още не съм бил роден. Но едно е сигурно: щом системата се е утвърдила, това е станало благодарение на обективните условия. Аз бих искал да осъзнаеш една много проста работа – благодарение на технологията сега ние можем да осъществяваме всичките си желания, дори и най-съкровени. Техниката, напредъкът, съвършенството на уредите и точното познаване на нашия мозък, на нашето „аз“... всичко това е реално, конкретно. Следователно и нашите сънища са действителност. София, недей забравя, че много рядко онирофилмът е някакво конюнктурно средство за компенсация. Почти винаги той е самоцел, също като преди малко, когато те обладах, когато можах да се наслаждавам на тялото ти, на твоето уханье, на твоите думи в тази вакханалия от екзотични вълнения.

– Да, но все пак това беше измама.

– Да, но аз не съзнавах това. Пък и ти употребяваш понятието измама с презрителното му значение отпреди два века. Днес не е така, днес един изкуствен продукт не може да се смята за заместител. Една добре дозирана флуоресцентна лампа дава по-добра светлина от слънчевата. Същото е и с онирофилма.

София Барлоу огледа ноктите си.

– И кога започна всичко това, Брадли?

– Какво?

– Системата.

– Преди осемдесет и пет години, би трябвало да го знаеш...

– Знам, но аз имам пред вид сънищата. Кога хората са започнали да ги предпочитат пред действителността?

Брадли стисна горния край на носа си, сякаш искаше да се съсредоточи.

– Кинематографията започва да се развива в началото на двадесетия век. Отначало образите са били двуизмерни, били са прожектирани върху бял екран. После се появяват звуковото кино, панорамният екран, цветните филми. Потребителите, събрани в големи прожекционни зали, са гледали и слушали, но не са усещали филма, най-много са стигали до зародиша на някакво усещане, и то с усилие на въображението. Разбира се, филмът е бил заместител, една истинска измама, целяща да възбуди еротичните желания на зрителите, тяхната жажда за приключения. И въпреки това още по онова време киното е било могъщо средство за психическо и социално въздействие. Жените от онова време са

изпитвали нужда да подражават на актрисите във всичко – в движенията, в начина на говорене, на облеклото. Мъжете също не оставали по-назад. Изобщо животът на всички минавал под влияние на киното. Това се е отразявало най-вече върху икономиката – огромно търсене на стоки за широко потребление... дрехи, леки коли, удобни жилища... Разбира се, всичко това се е дължало на действителните естествени потребности, но и преди всичко на непрестанната, безмилостна пропаганда, която по цял ден е преследвала и съблазнявала потребителя. Кинопропаганда. Още по онова време човекът се е стремил към сънищата, този стремеж за него е бил истински кошмар, но човекът е бил твърде далеч от тяхното осъществяване.

– Те са били нещастни, нали?

– Пак повтарям, не знам. Аз просто ти обяснявам етапите от процеса. Към средата на двайсетия век вече е съществувала стандартната жена, стандартната ситуация. Вярно, имало е режисьори и продуценти, които по онова време се опитвали, и то успешно, да създават културни и идеологически филми като средство за внушаване на идеи, за издигане съзнанието на масите. Но това явление е било краткотрайно. През 1956 г. учените откриват центрове на удоволствието, разположени в мозъка, доказват опитно, че електрическото стимулиране на определена част от мозъчната кора предизвиква силна сладострастна реакция у човека. Трябвало обаче да изминат двайсет години, преди това откритие да получи широко достойние. Проектирането на първия триизмерен филм с частично участие на зрителите е означавало смъртна присъда за интелектуалния филм. Публиката вече е усещала миризмите, вълненията, можела е, макар и отчасти, да се вживява в това, което е ставало на екрана. Цялата икономика е била разтърсена из основи – едно безпрецедентно явление. Едно жадуващо за удоволствие, лукс и власт човечество е жадувало за едно – да бъде задоволено срещу малко пари.

– А онирофилмът?

– Онирофилмът се появява в цялото си съвършенство няколко години по-късно. Широката публика много скоро се убеждава, че няма действителност, която да превъзхожда сънищата. Когато участието е пълноценно, всяка конкуренция на природата е просто смешна, всеки бунт – излишен. Ако продуктът е съвършен, потребителят е доволен, а обществото е непоклатимо. Ето каква е системата, София. И тя, бди уверена, няма да бъде променена нито от твоите временни кризи, нито от мелодраматичните брътвежи на натурастите, на тези безскрупулни хора, които събират средства не за тържеството на една предварително

обречена на неуспех идея, а за лична изгода. Искаш ли да ти кажа нещо смешно? Миналата седмица един от главатарите на Лигата за борба против сънищата, Херман Уолфрид, отишъл в компанията Норфолк. И знаеш ли защо? Искал да му направят онирофилм лично за него, с участието на пет известни актриси – някаква главозамайваща оргия. Компанията приела поръчката. Пък ако Уолфрид пукне, негова си работа.

София Барлоу скочи.

– Бродли, ти лъжеш! Лъжеш нарочно, и то най-нахално!

– Имам доказателства, София. Лигата за борба против сънищата е организация за хаплювците, за неизлечимите хипохондрици, за привържениците на миналото. Сред масите може да съществуват някакви останки от религиозни чувства, но горе, по върховете, е само алчност.

Очите на София се наляха със сълзи. Бродли се доближи до нея и сложи нежно ръце на раменете и, сякаш искаше да я закриля.

– София, не мисли повече за това.

Побутна я към писалището, отвори едно чекмедже и извади оттам малка, плоска четвъртита кутия.

– Вземи – рече Бродли.

– Какво е това?

– Подарък.

– За мен ли?

– Да, затова те извиках в моя кабинет. Ти си участвувала в двайсет филма на нашата компания... Това не е никак малко. Подаръкът на компанията е малко признание за твоите заслуги...

София понечи да отвори кутията.

– Недей – посъветва я Бродли. – Ще я отвориш в къщи. А сега си върви, имам много работа.

Пред сградата имаше цяла редица хелитаксита. София се качи в първото, измъкна някакво списание от страничния джоб, запали цигара и започна да се визира доволна в собствения си образ на корицата. Хелитаксито се издигна плавно и се насочи към центъра на града.

Устните ѝ бяха полуотворени, сякаш се предлагаха, и едни багри, едни контрасти между светлините и сенките, едно двусмислено изражение... Всяка подробност бе умело дозирана.

София се огледа като в огледало. На времето работата на актрисата е била свързана с редица отрицателни страни. Когато са снимали любовна сцена, тя е имала партньор от плът и кръв, тя трябвало да го целува,

да понася физическия допир с него, да понася целувките му, думите, които й шепнел. Камерата заснемала сцената, после зрителите я гледали на екрана. Сега беше съвсем различно. Сега имаха на разположение „Адам“ – манекен, наблъскан с електронни уредби, с две миниатюрни снимачни камери, разположени в очните кухни. „Адам“ беше истинско чудо за сетивност – ако актрисата го погалеше, съответната лампа записваше усещането за милувка и го фиксираше в касетката на онирофилма заедно с образа. Така потребителят, който по-късно щеше да използва тази касетка, щеше да долови тази милувка с цялата ѝ чувствителност, превръщаше се в пълноценен участник, не беше пасивен зрител.

Разбира се, имаше онирофилми за мъже и онирофилми за жени. Те не бяха взаимнозаменяеми – ако някой потребител, подтикнат от похотливо желание, сложеше в приемателния си шлем касетка, предназначена за потребителките, щеше да си докара страшно главоболие, освен опасността сложните съоръжения на апарата да прегорят.

София каза на шофьора да спре. Хелитаксито бе преминало едва дванайсетина квартала, но София предпочете да продължи пеша.

По улицата се плъзгаха сиви и сини комбинезони. Сиво и синьо, никакви други цветове. Нямаше магазини, нямаше агенции, нямаше нито един бар, нито една витрина с играчки, нито една парфюмерия. Само тук-там в покритите със сажди фасади, с полепнала по тях мръсотия и плесен зейваше въртящата се врата на магазин. Вътре, върху рафтовете от полирано стъкло, се намираха „сънищата“, щастие, достъпно за всички, за всички кесии, там се намираше тя, гола, достъпна за всекиго, който пожелаеше да я купи.

Те крачеха. София Барлоу също крачеше сред тях, сред тълпата замаяни хора, дето работеха по три часа на ден и се измъчваха и копнееха за тишината на своите дупки – една стая, един амплекс и един шлем. И касетки, касетки с онирофилми, милиони сънища за любов, за сила и слава.

Насред площада, върху огромен подиум, драпиран в зелено, някакъв дебел мъж ръкомахаше и викаше:

– Граждани!

Гласът му кълтеше ясно и отчетливо като в онирическа реч, когато този, който сънува, усеща как целият свят е в краката му и го славослови.

– Граждани! Един дъвен философ бе казал, че добродетелта е навик. Аз не искам от вас невъзможното, трябва да съм луд, за да искам от вас да се отречете веднага, изцяло. От години насам ние сме роби и

жертви, пленници на тази плетеница от сънища, от години се лутаме в непрогледния мрак на изолацията и отчуждението. Граждани, приканвам ви да станете свободни хора. Свободата е добродетел, а добродетелта е навик. Ние твърде дълго мамехме природата, сега трябва да побързаме да поправим грешките си, преди смъртта да смаже окончателно духа...

Колко ли пъти бе слушала подобни приказки? Пропагандата на Лигата за борба против сънищата я дразнеше, предизвикваше винаги у нея дълбоко негодувание. Но напоследък за своя голяма изненада установи, че е разколебана. Може би, защото беше актриса, та когато по площадите ораторите говореха за грях, за гибел, когато насъскваха тълпата потребители да се отрекат от „сънищата“, тя се чувствуваше така, сякаш това обвинение бе отправено най-вече срещу нея, сякаш носеше отговорност за цялата система. Възможно беше зад патоса на ораторите да се крие известна истина. Може би в училище не й бяха казали всичко, може би Брадли не беше прав.

Дебелият човек на подиума ръкомахаше, удряше с юмрук по дървената катедра, пламнал като божур, възбуден. Никой не го слушаше.

Когато от една странична вратичка излезе момиче, загърнато във воали, някои се поспряха. От усилвателите се носеше старинна ориенталска музика. Момичето започна да танцува и да смъква воалите. Беше съвсем младо, много красиво, танцуваше с пресекливи, но плавни и отмерени движения.

„Тя е начинаеща, си рече София, просто неуспяла актриса...“

Когато момичето се изправи голо наред подиума, малцината мъже, които бяха спрели, си тръгнаха. Някои се смееха, други поклащаха глава разочаровани.

Момичетата от Лигата за борба против сънищата спираха минавачите, приближаваха се до мъжете и пъчеха бюстове – предлагаха се по един абсурден, трогателен начин.

София забърза. Изведнъж някой я сграбчи за ръката. Беше някакъв висок, млад мургав мъж, който я гледаше втренчено с черните си като въглен очи.

– Какво искаш?

Младежът посочи пурпурния герб, окачен на комбинезона му на височина на сърцето.

– Аз съм от Лигата за борба против сънищата – отвърна той.

– Е? Какво искаш?

– Да ти направя едно предложение.

– Казвай.

– Ела с мен тази нощ. София прихна да се смее.

– С теб ли? Защо? Каква полза ще имам? Младежът се усмихна търпеливо, с някаква увереност и превъзходство. Очевидно бе свикнал с подобни възражения.

– Никаква полза – съгласи се спокойно той. – Но наш дълг е...

– Престани. Цяла нощ ще се хулим един друг, напразно ще се опитваме да стигнем до естествено сношение... Братко, твоят приятел на подиума дрънка глупост след глупост...

– Не са глупости – възрази младежът. – Добродетелта е навик. Аз бих могъл...

– Не, не можеш. Не можеш, защото не ме желаш, а не ме желаш, защото съм истинска, действителна, жива, от плът и кръв, и ще бъда само заместител, заместител на една касетка, която ти можеш да закупиш съвсем евтино. А ти? Какво би могъл да ми предложиш? Наивник, самохвалко, зелен глупак!

– Моля те, изслушай ме...

– Сбогом – срязва го тя и продължи да се разхожда. Не трябваше да се държи толкова грубо с младежа.

Нямаше нужда да реагира така обидно, можеше да отхвърли предложението така, както постъпваха и другите минавачи – любезно, най-много със снизходителна усмивка. В края на краищата това момче вярваше, какво право имаше тя да го обижда, да уязвява най-чистото у него? Добре, може би той наистина вярваше. Ами неговите водачи? Брадли неведнъж ѝ бе казал, че ръководителите на Лигата за борба против сънищата са сбирщина свине. Ами ако Брадли лъжеше?

Това подозрение не ѝ даваше покой вече седмици наред. Всички тези речи по площадите, плакатите, пропагандните брошури, публичното предложение за естествени сношения с активистите от Лигата... Възможно ли бе всичко това да е лъжа? Може би имаше нещо вярно в твърденията на ораторите, може би наистина светът бе прогнил и само малцина просветени люде имаха очи, за да прозрат целия този ужас, да преценят колко е страшен упадъкът.

Хора самотници. Ето в какво се бяха превърнали. От една страна – класата на продуцентите, която държеше властта и към която принадлежеше и тя като актриса, от друга – послушната и сляпа армия от потребители, мъже и жени, жадуващи за самота и полумрак, копринени буби, оплетени в слузта на собствените си сънища, бледи, безкръвни гъсеници, изотровени от бездействие.

София бе родена „ин витро“². Като всички. Не познаваше майка си. Милиони жени се отбиваха веднъж месечно в Банката на живота, милиони мъже стигаха до оргазъм чрез „сънищата“ и влагаха семето си в Банката, която го подбираше и го използваше съгласно строго генетични критерии. Бракът се смяташе за архаична институция. София бе дъщеря на съня на някой непознат, безименен мъж, който бе обладал някоя актриса в състояние на сън. Всеки мъж над четиридесетгодишна възраст можеше да бъде неин баща, всяка жена на възраст от четиридесет до осемдесет години можеше да ѝ бъде майка.

Когато беше по-млада, тази мисъл я смущаваше много, после малко по малко свикна. Но напоследък всички съмнения и терзания от младите ѝ години изникнаха отново, подобно на лешояди, които кръжаха търпеливо и дебнеха да я уловят в момент на слабост. Какъв беше младежът, който я бе спрял на сред улицата? Образец на възвишен човек или просто заблуден?

Ех, да, ако ѝ бе казал: „Познах те въпреки стандартното ти облекло и черните очила...“; ако ѝ бе казал: „Ти си моята любима актриса, кошмар, който ме преследва непрекъснато...“. Ако ѝ бе казал: „Искам да те опозная такава, каквато си в действителност...“

А този тапир почна да ѝ говори за дълг, предложи ѝ да прекарат заедно нощта, но само за да плати дан на новия си съмнителен морал. Добродетелта е навик. Навик към естествени сношения. Мъже и жени, любете се, сношавайте се всеотдайно! Всеки ваш любовен акт ще допринесе за поражението и разпадането на една престъпна система. Сношавайте се, сношавайте се наистина, и върховната чувствена наслада не ще закъснее, и ликуващи звуци и светлини ще изпълнят душата ви, ще прославят плътта ви. И нашите деца отново ще се зачеват в топлите утробы, а не в студеното стъкло на ампула. Та нали именно това проповядваше дебелият мъж на подиума?

Влезе в един претъпкан магазин, доближи се до дългия тезгях, където бяха наредени стотици онирофилми в елегантни пластмасови кутийки. Беше ѝ приятно да чете обяснителните текстове, отпечатани на капациите, да слуша мненията, които купувачите си разменяха от време на време, или пък съветите, които усърдните продавачи почти шепнеха на ухото на колебаещите се потребители. Прочете някои заглавия.

Сингапур – Певица, евроазиатка (Милена Чун-Лин) избягва с Потребителя. Приключения в бордеите край пристанището; време – около

2. В стъкления, в епруветка. (лат.) – Б. пр.

1950 г. Любовна нощ на сампан.

Битката – Въплътен в ролята на смел офицер, Потребителя проиква във вражеския лагер и вдига във въздуха склада за гориво. Кървава, победоносна битка.

Екстаз – Частният реактивен самолет на една персийска принцеса, чиято роля се изпълнява чудесно от София Барлоу, пада в Големия каньон. Принцесата и пилотът (потребител) прекарват нощта в една пещера.

По-подробни описания следваха вътре в кутиите. Нямаше опасност предварителното запознаване със съдържанието да предизвика у потребителя спадане на желанието. Мисловната прожекция чрез амplexa се съпровождаше от кататоническо вцепенение, което елиминираше напълно всичко свързано със запаметяването на отделните факти. След като изживяваше първата сцена, никой не можеше да знае какво ще стане във втората и в следващите сцени. Дори потребителят да беше научил наизуст пояснителния текст, дори да беше гледал и се наслаждавал на същия филм двайсет пъти поред. Съзнателното „аз“, всекидневното „аз“ изчезваше, погълнато от възбудата, излъчвана от касетката; човек преставаше да бъде той и се въплътяваше в личността, която му подсказваше филмът, възприемаше нейните движения, глас, импулси.

Един продавач побърза да се приближи към нея:

– Може би искате съвет за подарък?

София изведнъж си даде сметка, че е единствената жена между тълпата от потребители. Това беше мъжкото отделение. Мина при отсрещния тезгях, смеси се с жените от най-различна възраст и се поспря пред снимките на най-известните актьори.

Космосът е наш – Командирът на кораб (актьорът Алекс Морисън) се влюбва в бордовата лекарка (потребителка), отклонява кораба към една от луните на Юпитер, за да остави там екипажа, и продължава с любимата си. Обиколка на галактиката.

Тортуга – Време 1650 г. Галантен пират (Мануел Алварес) отвлеча придворна дама (потребителка). Ревност, дуели, любов и море под парещо небе.

– Как е? – запита приятелката си едно едро момиче, чийто комбинезон бе твърде тесен за нейните размери – аха да се пукне.

– Страшно интересен – отвърна нейната приятелка. – Купих си веднага още четири копия.

Другата прояви неверие. Надигаше се на пръсти, протягаше врат, за да прочете обяснителните текстове по най-далечните кутии. Прошепна

нещо на приятелката си, тя също ѝ отвърна шепнешком. София си тръгна, спря се за няколко минути пред раздела „Класици“, където се трупаха мъже и жени, за да си купят онирофилми от друг вид, който предпочитаха.

Още като ученичка ѝ бяха разказвали, че на времето хората смятали за табу всичко свързано със секса. Смятало се за много неприлично да се говори или да се пише за многобройните аспекти на любовта, никоя жена не смеела да разказва на чужди хора за своите сексуални желания или пориви. Имало порнографски снимки и порнофилми, много от които били забранени от закона. Купували ги скришом, и то винаги с някакво смущение, с някакво чувство за вина, дори когато цензурата ги разрешавала. Но с установяването на „системата“ първичният полов свян отпаднал изцяло. Сега свянът съществуваше в определен вид сънища, в специалните филми за петдесетгодишните, където потребителят съблязняваше или изнасилваше девойка, цялата трепереща, пламнала. Но сега никой не се свенеше да говори за секс. Всеки можеше да си поиска без стеснение еротичен филм, така, както би поискал филм за война или приключенски филм.

Но какво ставаше със същинския свян? Колцина от тия, дето се трупаха да купуват тази консервирана похотливост, биха имали смелостта да се съблекат наред улицата? Кой не би изпаднал в ужас, ако бъдеше принуден да стигне до естествено сношение? Същото важеше и за активистите от Лигата за борба против сънищата; те се предлагаха твърде безсрамно, но дали щяха да се държат със същата непринуденост при изпълнението на онова, което смятаха за свой главен дълг? Всъщност близо цял век вече мъжете и жените се придържаха към почти пълна физическа девственост. Самотата, дозираният полумрак между четирите домашни стени и едно кресло с вграден в него амплекс – хората не желаеха друго. По-голямата привлекателност на сънищата бе притъпила амбициите за удобно жилище, за елегантно облекло, за хеликола и други удобства. Защо да се блъска, за да постигне някакви реални цели, когато с един онирофилм, купен за няколко гроша, човек можеше да прекара цял час като Крез, заобиколен от прекрасни жени, да бъде обект на възхищение, почит и внимание?

Милиарди човешки същества вегетираха в жалки кошерища, в тесни стаички, хранеха се с витаминни концентрати и соено брашно. И не изпитваха никаква потребност да консумират в пълния смисъл на това понятие. След като пазарът изчезна, от доста време финансовите монополи изтеглиха капиталите си от промишлеността, произвеждаща стоки

за широко потребление, и ги вложиха в производството на онирофилми, единствената наистина търсена стока.

Тя погледна към светлинното табло и се отврати от себе си. Цифрите говореха ясно, таблицата с показателите за продажбите беше красноречива. Тя беше най-търсената актриса. Най-търсени бяха онирофилмите, в които участвуваше тя.

София излезе от магазина. Запъти се към къщи с наведена глава, крачеше лениво, отпуснато. Не знаеше какво да мисли за тълпата мъже, които крачеха срещу нея, без да я познават. Дали бяха нейни роби, или нейни собственици?

Видеотелефонът продължаваше да звъни. Ивица светлина, проблясваща в бездънна пропаст от черно кадифе, камбанен звън от чудни катедрали, чиито шпилове стърчаха в синкавата, потънала в дрямка зора.

София протегна ръка към клавиша.

По екрана залъкатуши червена змия, спря се за миг, изду се – аха да се пръсне, и изчезна, за да отстъпи място на лицето на Брадли.

– Какво има? – попита София със сънен глас. – Господи, колко е часът?

– Обед е. София, стани, трябва да отидеш в Сан Франциско.

– В Сан Франциско ли? Да не си полудял?

– София, имаме договор за коопroduкция с компанията Норфолк. Трябваше да заминеш идния понеделник, но те бързат. Искат да заминеш веднага.

– Но аз съм още в леглото. Ужасно ми се спи. Брадли, ще замина утре.

– Облечи се – сръза я главният контрольор. – На западното летище те чака реактивен самолет на Норфолк. Не губи време.

София изпухтя. Не беше предвидила тази извънредна работа, възнамеряваше да си почива цял ден.

Измъкна се от леглото с натежали клепащи, съблече се лениво в банята. Изтръпна от ледената струя на душа. Избърса се, облече се набързо и излезе от къщи почти тичешком.

Маниерът на работа на Норфолк ѝ беше добре известен. Бяха много големи педанти. По-големи и от Брадли. Бяха винаги готови да открият недостатъци и в най-съвършените кадри.

Хелитаксито я закара за осем минути до входа на летището. Тя мина през специалния вход за частните самолети и се огледа, за да открие самолета.

Пилотът излезе от служебното помещение и се запъти към нея с

бодра крачка.

– София Барлоу?

Беше висок, със сламеноруси коси, беше загорял от слънцето – лицето му беше като изпечено в пещ.

– Аз съм Мирко Глигорич, от компанията Норфолк. София не продума нито дума. Пилотът дори не я и погледна, говореше, втрещил очи някъде към летището – две студени, агресивни, сивкавоантрацитени очи. Взе куфарчето на София и закричи бързо към централната писта, където самолетът на Норфолк беше готов за излитане. На София не й беше никак лесно да върви редом с него.

– Хей! – възкликна тя и се запъна като чистокръвен кон. – Не съм бегачка на дълги разстояния! Не би ли могъл да вървиш по-бавно?

Пилотът продължи да крачи, дори не се и обърна.

– Закъсняваме – отвърна той най-спокойно. – Трябва да стигнем в Сан Франциско за три часа.

Като стигнаха до самолета, той се задъхваше.

– Имаш ли нещо против да седна отпред? – запита го София.

Пилотът сви рамене. Помогна й да се качи, седна на мястото си и зачака сигнал от контролната кула.

Тя се оглеждаше изпълнена с любопитство, малко смутена от индикаторите и лостчетата по арматурното табло. Пилотът си подсвиркваше нетърпеливо. София порови в джоба на креслото и измъкна оттам дванайсетина списания. Бяха стари, отпреди няколко седмици, някои бяха и от миналата година, изпомачкани. На всички корици личеше тя. Имаше и каталог, прегънат на страницата със списъка на филмите, в които София изпълняваше главната роля.

– Твое ли е това?

Пилотът не отвърна. Седеше неподвижно и гледаше пред себе си. Тя не усети кога бяха излетели, толкова плавно бе станало; погледна през илюминатора и едва не възкликна от смайване – под тях се простираше океан от къщи, а далеч към хоризонта се стелеше полето – приличаше на мидена черупка, на влакнест клепащ.

– Това твое ли е? – настоя София.

Пилотът се обърна към нея с едва доловимо движение, стрелна я с поглед и отново застина на мястото си.

– Да – процеди той през зъби.

Тя се опита да прикрие задоволството, което я обземаше всеки път, когато установяваше, че има чар.

– Как се казваш?

– Глигорич – измърмори пилотът. – Мирко Глигорич.

– Руснак?

– Югославянин.

Тя го изгледа – тънките му устни бяха стиснати, профилът му беше като изваян... Мирко седеше неподвижен, като изсечен от камък. София кипна.

– Мога ли да ти задам един въпрос?

– Казвай.

– Там... на летището ти се запъти към мен и ме запита: „София Барлоу?“ Защо? Ти ме познаваш, нали? Ето на, тези списания, каталогът. Обзалагам се, че си мой почитател. Защо се престори, че не ме познаваш?

– Не се престорих. Съвсем друго е, като те видя лично. На края те познах, защото знаех, че трябва всеки момент да се появиш при входа на летището. Но сред тълпата не бих те познал. Нямах да те позная.

София запали цигара. Може би пилотът беше прав, сред тълпата никой нямаше да я познае, дори да беше без очила. Испита нещо като неприязън към мъжа, който седеше до нея. И отново се опита да го заговори.

– Мирко, защо не включиш автоматичното управление? – запита го София. – Скучно ми е. Кажй нещо.

Пилотът не се и помръдна. Премига няколко пъти и се изпъчи.

София го сграбчи за ръката.

– Мирко, послушай ме. Включи автоматичното управление; хайде да изпушим заедно по цигара.

– Предпочитам аз да управлявам.

– Глупак!

Тя запали още една цигара, после още една, направо от фаса на предишната, прелисти списанията, като мачкаше страниците – беше толкова нервна, че не можеше да се овладее. Затананика, ритна с крак гумената облицовка на кабината, изпуктя, протегна се, дори се престори, че й става зле.

Мирко се порови из джобовете на своя комбинезон и й подаде някаква таблетка.

София се изуми.

– Глупак! – повтори тя. – Не искам да стоя повече при теб, ще отида отзад.

Малкото помещение зад кабината на пилота беше много уютно. Имаше диван, съгъваемо легло, масичка и барче.

Наля си чаша коняк в една висока чаша и я изпи на големи глътки. Веднага си наля още и очертанятията на предметите затрептяха в някаква гъста, синкава приятна мъглица. Излегна се на дивана и се замисли за Мирко – потребител като всички останали, истински глупак. Гореше от нетърпение да пристигне час по-скоро в Сан Франциско, да заснеме филма и да се върне в Ню Йорк.

Преглъщаше питието с мъка. Остави чашата на масичката и за миг се почувствува като замаяна. Изведнъж нещо я блъсна в облегалото на дивана, под себе си усети нещо като вакуум, сякаш се намираще в асансьор, който потегля изведнъж. Видя как чашата се плъзна по масичката и тупна на пода... Усети силна болка в рамото, нещо я удари по челото, пред замъгления ѝ поглед заиграха червени и сини петна, двигателите ревяха като бесни.

– Мирко! – викна тя и се надигна.

Вратата към пилотската кабина сякаш беше залостена. Тя се олюля, натисна с все сили дръжката и блъсна вратичката. Пак се замая, успя за миг да запази равновесие, и пак същото усещане за безтегловност. Зърна раменете на Мирко, ръцете му, които стискаха лоста за управление, и облаците, които се носеха към нея като мъгла.

Мирко заговори. Крещеше нещо, а тя не си даваше сметка за това. Тя се притисна към облегалото на креслото и стисна устни в очакване на удара.

Самолетът падаше стремглаво.

Когато отвори очи, видя наред небето един бял облак. Високо горе се рееше лешояд. Лежеше по гръб, а на челото си усещаше нещо влажно и свежо. Повдигна ръка, опипа си лицето, слепоочията, махна намокрената с вода къrpичка и се обърна на една страна.

Мирко стърчеше край останките на самолета. В дъното се издигаше исполинска стена от червен камък.

– Какво стана? – прошепна тя.

Пилотът разпери ръце, поклати глава и отвърна:

– Не знам. Просто не мога да разбера. Самолетът изведнъж отказа да ми се подчинява, почна да туби височина и да пада. Успях да го овладеем като по чудо, но вече беше късно. Виж колко се плъзгахме, докато се ударим в скалата.

София се надигна, като разтриваше контузеното си рамо.

– Какво ще правим сега? Имаш ли представа къде се намираме?

Мирко наведе очи и отвърна:

– Това е Големият каньон. Намираме се в едно разклонение, в един

от най-труднодостъпните и отдалечени райони, но Брайт Ейнджъл Трейл не е много далеч...

София се облещи.

– В Големия каньон ли?

Постоя за миг като замаяна, после прихна да се смее.

– Големият каньон! – повтори тя. – Ама че работа. Просто невероятно.

– Защо да е невероятно?

– Мирко, не се прави на глупак. Повредата в двигателите, принудителното кацане, и то именно тук, в Големия каньон... Също като във филма, който снимах миналата година. „Екстаз“, помниш го, нали?

Изведнъж я обзе подозрение.

– Я ми кажи – рече тя и се намръщи, – да не си го направил нарочно? Да, да, има твърде много подробности, които съвпадат. Ти наистина си пилот, аз не съм персийска принцеса, а съм София Барлоу. Ти искаше да останеш насаме с мен, нали? Да останеш с мен, също като във филма.

Мирко се изпъна. Беше възмутен. Обърна й гръб, доближи се до самолета, отмести сгърчените металически листове и едва се вмъкна вътре. Изхвърли навън куп неща, две одеяла, пластмасовия съд с вода, кутия синтетична храна, електрически фенер. Излезе от разбитата кабина, като носеше в едната си ръка бутилката коняк, а в другата – някаква тежка апаратура.

– Да вървим – рече той. – Вземи колкото можеш повече неща.

София го погледна смаяна.

– Къде ще отидем?

– Да не искаш да изгнем тук, сред тези скали? Трябва да стигнем до главния каньон. Фантом Ранч трябва да е на около петдесет мили, но все пак има глупави туристи, които отиват в западна посока, за да заснемат пейзажа.

– Опита ли да се свържеш по радиото?

– Радиото е разбито. Побързай. Вземи каквото трябва и да се махаме.

Вървеше бързо, с широка, плавна стъпка. Напъха бутилката коняк в страничния джоб до бедрото си, крачеше малко попрегърбен под тежестта на големия вързоп от одеялото, където бе сложил акумулаторите и тежката металическа кутия.

София го следваше, като подскачаше с храната и съда за вода.

След половин час спряха. София се задъхваше, гледаше го умолително. Мирко се бе втренчил пред себе си. Беше ясно, че тази жена му

пречи, че му тежи като пранги на краката. А нямаше да може да се отърве лесно от нея.

– Мирко, вървиш много бързо.

Мъжът погледна небето, забулено от мрачни облаци.

– Да вървим – каза той. – След два часа ще стане тъмно като в рог.

Като стигнаха в главния каньон, едва се виждаше. Мирко посочи някаква точка в скалистата стена, черночервена, като изгоряла хартия.

– Пещерата – рече той като замаян.

– Пещерата – повтори София. – Също като във филма. Мирко, всичко става като във филма!

Той ѝ помогна да се изкачи по склона. Остави вързопа на земята, на прага на черната паст, която зееше в скалата.

Тя го проследи с поглед, докато се спускаше по пещърливите скали, докато кършеше сухите храсти, докато ги връзваше на връзки, които после домъкна при входа на пещерата.

– След малко ще застудее – каза той. – Ще трябва да запалим огън.

Светна си с електрическият фенер и огледа пещерата. Тя беше дълга петнайсетина метра и към средата завиваше под прав ъгъл. Натрупа храстите точно при завоя и ги подпали с някаква дива радост.

Нахраниха се мълчаливо в изпълнената със светлини и сенки пещера, под огромното крило на един прилеп.

– Докато ти беше долу и събираше храсти, аз огледах вързопа – каза София. – Видях какво има в него. Един амплекс! Защо беше нужно да го мъкнеш със себе си?

– Струва 120 каймета – рече Мирко. – За актриса като тебе това е дребна работа. Но аз трябва да работя три месеца, за да изкарам толкова, разбра ли?

Той взе металическата кутия и калъфа с касетките.

– Е? – възкликна смаяната София. – Какво ще правиш сега?

– Отивам в дъното на пещерата. И аз имам право да се усамотя, нали?

– Да, но защо с този амплекс? Какво искаш да правиш, Мирко?

Мирко изпуктя. Когато София взе калъфа с касетките и го отвори, той не се възпротиви. Не направи нищо, позволи на София да разгледа всичко, да прочете надписите, отпечатани върху пластмасовите кутии.

– Мирко, та това са моите филми! Господи, та тук са всички: „Лазурни небеса“, „Прелъстяване“, „Приключение в Цейлон“... Има и една матрица, матрицата на „Екстаз“. Това е любимият ти онирофилм, нали?

Мирко замълча и наведе очи. София затвори калъфа. Матрицата

беше лукс, който малцина можеха да си позволят. Обикновеният онирофилм след използване се хвърляше, защото се изтриваше автоматически от главите на амплекса. А матрицата беше вечна, не можеше да се изтрие. И именно затова струваше цяло състояние.

– Кога я закупи? – попита го София.

Мирко сви рамене, явно въпросът му беше неприятен.

– Престани – отвърна той. – Много си любопитна. Какво искаш да узнаеш от мен? Твоите филми се продават в милиони копия, за милиони потребители. Аз съм един от многото. Закупах една матрица на „Екстаз“. Какво толкова се чудиш? Този филм ми харесва особено. Аз...

– Продължавай – подкани го София и го стисна за ръката.

– Гледам го всеки ден – заяви рязко пилотът. – А сега не ми пречи, опитай се да спиш, защото утре тръгваме призори, чака ни дълъг път. Отивам в дъното на пещерата.

– С амплекса ли?

– Разбира се! Какво ми се бъркаш? Искам да се наслаждавам на филма на спокойствие.

София преглътна трудно. Почувствува се изведнъж отпаднала, сякаш за нея животът изведнъж бе загубил всякакъв смисъл. Не е възможно, мислеше си тя, какво става с мен? В края на краищата какво искам от този човек, който има хиляди основания да не ме удостоява дори с поглед?

Изпита желание да го уязви, да го обсипе с язвителни думи, да го напляска. Но тя си представи как Мирко я прегръща и тази представа наруши всички възбрани, изпълни цялото А същество.

– Та нали аз съм тук – рече тя за своя голяма изненада с умолителен глас.

Мирко се обърна рязко.

– Какво?

– Казах, че аз съм тук. Мирко, тази нощ ти не се нуждаеш от тези касетки.

– Защо?

– Така. Защото можеш да ме обладаеш, също като насън, и то по-добре, отколкото насън...

Мирко се разсмя.

– Не е все едно – рече той. – И после, недей става смешна с тия приказки, говориш като активист от Лигата за борба против сънищата. Шегуваш ли се?

– Повтарям ти, че можеш да ме обладаеш.

– А пък аз ти повтарям, че не е все едно.

– Мирко! – замоли го София, която вече не можеше да се сдържа. – Ти имаш нужда от мен, ти пускаш всеки ден тази матрица и сънуваш, сънуваш непрекъснато пещерата, запаления огън, сънуваш моите целувки, моето тяло, което сега ти предлагам. Всичко е както във филма, проклетите глупако. Какво чакаш още? Аз мога да направя за теб каквото искаш, да го направя наистина...

Мирко се поколеба за миг. После поклати глава и се запъти към дъното на пещерата.

– Мирко! – провикна се тя с отчаяние. – Аз съм София Барлоу! София Барлоу! Разбираш ли?

Тя издърпа ципа на комбинезона си. Раменете ѝ се разголиха, тя смъкна с яд дрехата си и я хвърли на земята.

– Погледни ме! – викна тя. И докато той се обръщаше, си разголи гърдите.

Огънят пламтеше, по стените на пещерата играеха червени и зеленикави огнени езици, носеше се ухание на девствена гора. Тя видя как Мирко стисна юмруци, устните му се разтрепераха, сякаш се измъчваше страшно.

Мирко се поколеба още за миг, после хвърли касетките в огъня и се втурна към нея.

Първо синята, после червената светлина. И отново синята. Когато касетката стигна до края, прекъсвачът изщрака автоматически.

София смъкна шлема на амplexa. Слепоочията ѝ бяха облени в пот, сърцето ѝ биеше лудешки, тя трепереше цялата. Най-вече трепереха ръцете ѝ. Просто не можеше да ги овладее. Никога досега не бе изживявала тъй интензивно един „сън“, никога не бе изживявала такъв онирофилм, който я бе накарал да се почувствува жена. Трябваше да благодари на Бродли, и то веднага.

Повика го по видеотелефона. Но щом зърна образа на главния контролор, думите ѝ застинаха в гърлото, тя почна да заеква, беше много развъълнувана. На края се разплака.

Бродли я изчака търпеливо.

– Това е малък подарък, София. Дребна работа. Когато една актриса стигне до върха на кариерата си, тя има право на много по-големи признания. И ти ще ги получиш, София. Ще получиш всичко, каквото ти се полага. Защото системата е съвършена. Тя е необратима.

– Да, Бродли, аз...

– Ще ти мине, София. Рано или късно това се случва на всички актриси. Последното препятствие, което трябва да се превъзмогне, е суетата; ти си въобрази, че един мъж може да те предпочете пред съня, ти изпадна в най-опасната ерес, но ние го забелязахме навреме и побързахме да вземем мерки. С един подарък. Тази матрица ще ти помогне да превъзможеш кризата.

– Да, Бродли. Благодарни на техниците, на оператора, на режисьора, на всички, които са взели участие в заснемането на онирофилма. И особено на актьора, който изпълни ролята на пилота...

– Той е новак, но си го бива...

– Благодарни му. Преживях чудни мигове. Благодарна и на теб, Бродли. Мога да си представя колко време ви е отнел, колко пари е струвал този филм. Той е съвършен. Ще го запазя в почетната ниша на моята ониротека.

– Глупости, София. Ти си част от ръководната класа. Ти можеш да си позволиш лични онирофилми, направени за теб. Това можем да си позволим всички ние, продуцентите. Ние винаги сме си помагали един на друг, нали? Но бих искал да запомниш едно.

– Какво, Бродли?

– Матрицата. Тя не е толкова подарък, колкото предупреждение.

– Добре, Бродли. Мисля, че всичко е ясно.

– Не забравяй, нищо не може да замести съня. И само на сън ти можеш да си въобразиш обратното. Уверен съм, че след като гледаш филма пет-шест пъти, ти ще разбереш всичко и ще хвърлиш матрицата.

Тя кимна обляна в сълзи.

– Значи ще се видим утре, в репетиционната зала.

– Добре, в репетиционната зала. Лека нощ, Бродли.

– Лека нощ, София.

КРАЙ

© Лино Алдани
© 1980 Божан Христов, превод от италиански

Lino Aldani

Сканиране: Xesiona, 2008
Разпознаване и редакция: Светослав Иванов, 2009

Издание:

Онирофилм. Сборник фантастични разкази
Книгоиздателство „Г. Бакалов“, Варна, 1980
Италианска, I издание
Превод Божан Христов
Редактор Светозар Златаров
Водещ редактор Гергана Калчева
Оформление Богдан Мавродинов и Жеко Алексиев
Илюстрация на корицата Текла Алексиева
Художествен редактор Иван Кенаров
Технически редактор Пламен Антонов
Коректор Паунка Камбурова

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10556>]